

ind i Sagen. Det ærede Medlem sagde i Anledning af nogle Bemærkninger, jeg var fremkommen med ved 1ste Behandling, at han netop ønskede, at Interessenterne, som ere de, der indskyde Pengene, ogsaa skulde vælge Bestyrelsen, men jeg ser ikke, at det ærede Medlem har stillet noget Forslag i denne Retning. Iøvrigt bebrejder jeg ham det ikke, thi jeg betragter det nu, som jeg den Gang betragtede det, som en ren Umulighed, som Noget, der slet ikke kan ske. Demokratiet i den Forstand, som det ærede Medlem tager det, anser jeg slet ikke for Noget, der har med denne Sag at bestille. I en anden Forstand har det visjelig med Sagen at bestille, og i den Forstand, den ærede Ordfører har udtalt, har det meget at bestille dermed, men ikke i den Forstand, det ærede Medlem har hævdet. Jeg tror ogsaa, det ærede Medlem gik noget feil af By med sit Forslag, naar han mente, at det skulde være særlig demokratisk. Jeg er altsaa ikke stillet saaledes som det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Summeluhr), der vil stemme imod Lovforslaget, naar dette Forslag ikke vedtages. Vi maa jo erindre, at der er en Frihed, som kan føre til den allerstørste Trældom, det har givet sig tilkjende paa mangfoldige Omraader. Det er ikke altid Tilfældet, at det, der fører Frihed i Munden, just fører til Frihed, ofte fører det til det Modsatte, til Trældom for Anden. Den ubundne Rente har jo unegtelig det for sig, at En kan sige: Har jeg ikke Lov til at gjøre med Mit, hvad jeg vil. Det er Frihed, men jeg hylber ikke den ubegrænsede Frihed (Kofod: Hør!). Det glæder mig, at det ærede Medlem for Bornholm engang imellem er enig med mig. Jeg skal henstille til det ærede Udvalg den Bemærkning, at det forekommer mig, at det ikke vilde være urimeligt, om Sparekasserne betalte for deres egen Administration. Dette er foreslaaet i det oprindelige Regjeringsforslag, og jeg ser ikke, hvorfor man ikke her kunde have taget det med (En Stemme: Det er Smaating) Ja, man siger nok, det er Smaating, men naar vi f. Ex. komme til at forhandle Lovforslaget om Kreditforeninger for Husmand, saa vil man visjelig ikke betragte det som Smaating, om der bliver ydet aarlig et Tilskud af 8 eller 10,000 Kr. Jeg hæbder imidlertid som Princip, at slike Instituter bør betale for deres egen Administration, vel at mærke, naar det ikke kommer til at gaa ud over dem, som det ikke bør gaa ud over. Dette vil imidlertid ikke ske i dette Tilfælde, thi Sparekasserne have i Reglen en Reservecfond, og ubentiden kunne de have endog nogen Bansejlighed ved at faae den anvendt paa bedste Maade. Det er altsaa Penge, som med Rette burde bruges til deres Administration, og jeg betragter det Tilfyn, der indføres ved dette Lovforslag, som værende en Del af Sparekasserne's Administration. Under dette Synspunkt kan jeg ikke Andet end — jeg

skal iøvrigt indrømme, at nogen stor Sag er det ikke — havde som Princip, at her i dette Tilfælde burde man ikke lade Statskassen være den, der udreder Bidrag, og det saa meget mindre i samme Grad, som man tillægger Lovforslaget Betydning netop til Bedste for Sparekasserne. Jeg skal angaaende de Forslag, som ere stillede om Bankerne, bemærke, at intet af dem tilfredsstiller mig helt. Jeg skal iøvrigt være villig til at indrømme, at en Lov om Banker i en Paragraf anser jeg for umulig. Der er saa mange Forhold, som her skulle undersøges, mange flere end ved Sparekasserne. Netop fordi Svindelen har havt et ganske andet Hjem ved Bankerne, og fordi Svindelen har søgt saa mange Udveje og Omveje, er der saa mange Ting, der bør undersøges, at jeg er enig med den sidste ærede Taler deri, at en saadan Lov vanskelig kan udgaa noget andet Steds fra end fra Regjeringen. Men paa den anden Side skal jeg sige, at det Forslag, det ærede Flertal har stillet, ikke ganske tilfredsstiller mig ligeaa lidt som det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem for Bonfild (Buch) Det forekommer mig nok, at man skulde se at komme bort fra, at de bestaaende Banker skulde leve af Regjeringens Naade. Det forekommer mig just ikke at være heldigt, at lade det Sværd svæve over de bestaaende Bankers Hoved. Jeg vilde hellere, at man paa anden Maade enten ved at sætte en vis Frist paa 10—20 Aar for de bestaaende Banker eller mulig ved at sætte en vis Afviklingstid, i hvilken de skulde have Lov til at forsætte deres Sparekasevirksomhed, skulde komme til en almindelig Regel, end at Afgjørelsen skal bero paa vedkommende Minister. Intet borger jo for, at ikke en Minister kan faae et Indfald imod en Bank, maaske et Indfald, som ikke er berettiget, og at det derfor bliver forbudt den Bank, som driver Sparekasevirksomhed, e ter en vis Tid's Forløb at drive denne. Jeg tror nok, at man helst burde se at træffe en Ordning, efter hvilken Bankerne ikke vare, som der er sagt, afhængte af Ministerens Naade. I det Hele taget holder jeg ikke af at sætte Noget ind i en Lov, som giver Ministerernes Bevillingsmyndighed, om jeg saa maa udtrykke mig, et større Spillerum, navnlig ikke hvor Pengene i den Grad spille ind med som her. Jeg kan altsaa i det Hele anbefale det ærede Flertals Forslag, overbevist om, at det i det Hele taget vil vise sig heldbringende for Samfundet.

Formanden (Krabbe): Da der endnu er indtegnet 5 Talere, og Forhandlingen saaledes ikke vil kunne tilendebringes i dette Møde, anser jeg det for rigtigst at afbryde den her.

Fra Finansministeren har jeg modtaget Underretning om, at Ministeren agter her i Thinget at fremsætte Forslag til Lov om midlertidig Lønningforbedring.